

Arkusze recenzji II wraz z zaleceniami dla Recenzentów w zakresie oceny programu nauczania i scenariuszy zajęć/lekcji

Autor/Autorzy programu nauczania: Jacek Musiałkiewicz, Grzegorz Kwiatkowski

Tytuł programu nauczania: Podstawy przedsiębiorczości 2.0

Przedmiot/obszar kształcenia: Podstawy przedsiębiorczości

Etap edukacyjny* szkoła ponadpodstawowa

* wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna, szkoła podstawowa (kl. IV-VIII), szkoła ponadpodstawowa (liceum, technikum, szkoła branżowa);

Część A opinia Recenzenta merytorycznego (2 strony)

Program nauczania i scenariusze lekcji są zgodne z „Wytycznymi wraz z aneksem do tworzenia programów nauczania i scenariuszy zajęć/lekcji”. Przedstawiona teoria progresywna stanowiąca podstawę teoretyczną programu została prawidłowo dobrana i poddana głębszej analizie w zakresie nauczania podstaw przedsiębiorczości.

Nowatorski charakter programu nauczania oraz przedstawionych sześciu scenariuszy lekcji bez wątpienia sprzyjają rozwijaniu umiejętności niezbędnych na rynku pracy. Program oraz scenariusze lekcji pozwalają rozwijać umiejętności pracy w zespole, a także pobudzać i rozwijać wśród uczniów kreatywność. Program nauczania posiada również interesujący podział treści nauczania oraz konkretną i powiązaną z treściami nauczania listę metod dydaktycznych. Jego nowatorstwo i mocna strona to również zróżnicowana organizacja warunków i sposobu realizacji kształcenia. W mojej opinii uczniowie poprzez kontakt z osobami spoza szkoły, tj. przedsiębiorcy, czy rzecznik konsumentów mają możliwość weryfikacji zasad przedsiębiorczości bezpośrednio od osób, którzy na co dzień w swojej pracy zawodowej realizują znamiona przedsiębiorczości. Wpływa to niewątpliwie na kształtowanie światopoglądu przedsiębiorczego wśród uczniów oraz ich postawy przedsiębiorcze.

Program nauczania realizuje założenie podstawy programowej, w tym cele ogólne i szczegółowe oraz spełnia zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej. W programie zostały przedstawione również elementy wykraczające poza podstawę programową. Program jest spójny pod względem merytorycznym i dydaktycznym oraz

uwzględnia możliwość indywidualizacji pracy z uczniem. Zaproponowany sposób realizacji programu nauczania i scenariuszy lekcji jest również dostosowany do wieku, potrzeb i zainteresowań uczniów szkoły ponadpodstawowej. Kwestia edukacji wspierającej została jednak w programie potraktowana minimalistycznie.

Metody przedstawione w programie nauczania są adekwatne do danej sytuacji dydaktycznej i sprzyjają rozwijaniu kompetencji kluczowych. Zaprezentowane różnorodne formy pracy tj. metoda projektów, metoda symulacyjna, odwróconej lekcji bez wątpienia pozwalają na rozwijanie umiejętności przedsiębiorczych uczniów z uwzględnieniem również uczniów ze SPE. Środki dydaktyczne zaproponowane w programie nauczania są zgodne z metodami i zaplanowanym przebiegiem zajęć, a także są dostosowane do możliwości rozwojowych uczniów. Zaproponowane w programie metody, techniki i formy kształcenia są dostosowane do wieku uczniów, ich zainteresowań i doświadczeń, co przyczynia się do kształtowania wszystkich kompetencji kluczowych. Mocną stroną metod, technik i form pracy przedstawionych w programie nauczania jest bez wątpienia ich aktywizujący charakter, sprzyjający rozwojowi uczniów i kształtowaniu postaw przedsiębiorczych.

W kwestii funkcjonalności i przydatności programu nauczania, w mojej opinii program nauczania może być zaadaptowany do potrzeb szkół ponadpodstawowych w zakresie nauczania podstaw przedsiębiorczości. Jego mocną stroną jest możliwość przekazania wiedzy poprzez pracę projektową, symulacje i współpracę w zespole. Program jest spójny pod względem merytorycznym i dydaktycznym i uwzględnia możliwość indywidualizacji pracy z uczniem. Program nauczania pozbawiony jest również barier finansowych, organizacyjnych i technologicznych, które mogłyby uniemożliwić adaptację tego programu w danej szkole.

Rekomendacja

Rekomenduję pozytywnie program nauczania wraz ze scenariuszami lekcji pt. „Podstawy przedsiębiorczości 2.0” złożony w ramach projektu „Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”.

Program nauczania niewątpliwie sprzyja rozwijaniu umiejętności uczniów niezbędnych na rynku pracy i wpływa na rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

